

עת"א 6437/02/18 - ש מ, נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

20 פברואר 2018

עת"א 6437-02-18 מ(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר

בפני כב' השופט רון שפירא, נשיא

העותר	ש מ, (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד רומח שביט
נגד המשיבים	1. שרות בתי הסוהר 2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים:

בפני עתירת אסיר במסגרתה מתבקש ביהמ"ש להורות למשיבים ליתן טעם מדוע סווג העותר בשנית בקטגוריה א', באופן המונע ממנו להגיש בקשה להשתלב בסבב חופשות בטרם יעמוד בפני ועדת שחרורים.

העותר מרצה עונש מאסר בן 54 חודשים בגין עבירות של החזקת נשק, איומים, חבלה, היזק לרכוש ועבירות מתחום התעבורה. זהו מאסרו החמישי של העותר, אשר סיים לרצות 2/3 ממאסרו ודחה בקשתו לשחרור מוקדם למשך כחודשיים על מנת לסיים הליך טיפולי בו החל וכן להשתלב בסבב חופשות בטרם יעמוד בפני ועדת השחרורים. ביום 11.11.17 הודע לעותר כי משטרת ישראל שינתה סיווגו לקטגוריה א'. כאשר פנה העותר על מנת לברר מדוע, נאמר לו כי הדבר נקבע בשל קיומם של שני תיקי חקירה פתוחים בעבירות אלמ"ב. העותר אשר מרצה מאסר מראשית שנת 2015 טוען כי לא נחקר ואינו יודע דבר אודות חקירה או תלונה הקיימות בעניינו. לפיכך ביום 13.11.17 הגיש העותר עתירה לשינוי סיווגו (עת"א 29003-11-17. להלן: "העתירה הקודמת"). ביהמ"ש קבע דיון דחוף בעתירה הקודמת ליום 26.11.17 וביום 23.11.17, יומיים לפני מועד הדיון בעתירה, הודיעו המשיבים לביהמ"ש כי משטרת ישראל החליטה לשנות סיווגו של העותר לקטגוריה ב'2 ולפיכך ביקשו המשיבים למחוק את העתירה הקודמת שהלכה למעשה התייתרה. לפיכך נתן בימ"ש זה תוקף של פסק דין להודעת המשיבים וביטל הדיון בעתירה הקודמת. לאחר מכן הגיש העותר בקשה חדשה לחופשה אך קיבל תשובה לפיה משטרת ישראל שוב שינתה סיווגו בחזרה לקטגוריה א'. מכאן העתירה הנוכחית.

העותר טוען כי התנהגותו מזה תקופה ארוכה תקינה, פרט לדו"ח משמעת אחד מלפני כשנה בשל ויכוח עם סוהר. נטען כי במאסרו הנוכחי עבר לראשונה הליך שיקומי טיפולי מרשים בהצלחה. נטען כי אין ולא יכולים להיות תיקים פתוחים נגדו וכי החלטת משטרת ישראל לפני כחודשיים ומחצה לשנות לעותר את סיווגו מקטגוריה א' ל-ב'1 לאחר שסווג א' בשל אותה עילה מוכיחה טענתו. נטען כי החלטת משטרת ישראל להחזיר לעותר את הסיווג לקטגוריה א' לאחר שביהמ"ש כבר נתן תוקף של פסק דין להודעת ב"כ המשיבים על שינוי הסיווג ל-ב' עולה כדי ביזיון ביהמ"ש. לכן נטען כי יש להורות למשיבים לשנות סיווגו של העותר חזרה לקטגוריה ב'1.

המשיבים טוענים כי מדובר באסיר המרצה מאסרו הרביעי למשך ארבע וחצי שנים, זאת בעקבות ויכוח שהתגלע בינו לבין המתלונן ובעקבות זאת שהעותר לקח עמו אקדח, נסע אחרי המתלונן, עצר אותו בצד הדרך והתעמת עמו ואף ירה לעברו. העותר שוחרר ממאסרו הקודם ב- 8/2014 מכלא שיטה. במאסרו בשנת 2014 הוגדר כאסיר אלמ"ב אולם לאחר כחצי שנה הוסרה הגדרתו. במהלך המאסר הוגדר אסיר רגיל לאחר שערער על הקטגוריה שלו. בתאריך 31.7.2017 שולב לבקשתו בטיפול במחלקת "שחר חדש". שוהה במחלקה כחצי שנה. במהלך שהותו משתדל לשמור על הכללים והנהלים וחל שינוי משמעותי בתפקודו ושיפור במודעותו לנזקקות בטיפול. נראה כי עבר תהליך של מיתון דפוסיו האלימים והתוקפניים ולמד כלים אחרים ומגוונים לתקשורת בריאה ולשליטה על כעסיו. משמש כעת בתפקידי מפתח בתיאום המחלקה ועושה זאת לשביעות רצון הצוות הטיפולי. ביום 3.1.18 סווג לקטגוריה א' בגין תיק אלמ"ב משנת 2012 (נסגר בשנת 2014) ותיק אלמ"ב משנת 2014 (בתיק זה הורשע ומרצה מאסרו הנוכחי). נטען כי הרקע לעבירה הנוכחית עליה העותר שפוט הינו רקע רומנטי ומדובר במידע חשוב השופך אור אחר על מהות העבירה עליה שוחח במרחבים שונים הן ברמה הפרטנית והן ברמה הקבוצתית. נטען כי מדובר במידע שהאסיר מנע מגורמי הטיפול ולא נידב על מנת לקדם את תהליכו הטיפולי ועולה שאלה באשר לשינוי שעבר במידה והוא זקוק לטיפול באלימות במרחב האינטימי. נטען כי לאורך כל המאסר העותר הכחיש רקע של אלימות במשפחה ואף עתר כנגד סיווגו בקטגוריה א', אך עם קבלת המידע החדש הודה האסיר אודות הרקע לעבירה ומסר שמדובר בבן זוג של ארוסתו לשעבר אך יום למחרת חזר בו מהדיווח וטען כי הרקע לעבירה היה עברייני. נטען כי סתירה זו מחזקת את עמדת המשיבים כי יש למצות את תהליך הבדיקה מול הקהילה ועם קבלת מידע אודות הקורבן יופנה עניינו של העותר לוועדת אלימות. לכן נטען כי בשל המידע החדש שהתקבל בשלב זה לא מומלץ להסיר סיווג מקטגוריה א' עד למיצוי התהליך וקבלת עמדת ועדת אלמ"ב.

העותר טוען בתגובה לטענות המשיבים כי אין לקבל טענת המשיבים שיש לבדוק את עניין האלמ"ב שכן עניין זה נבדק על ידי משטרת ישראל ונשלל ויש בכך לסתור טענת המשיבים כי עניין האלמ"ב צץ רק לאחרונה ורק בשל טעות לא עלה ולא נבחן במסגרת העתירה הקודמת.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת החומר שהוגש לעיוני הגעתי למסקנה כי בנסיבות העניין יש לדחות את העתירה, זאת הגם שנפל בהתנהלות המשיבים בעבר פגם, אך בנסיבות העניין אין הפגם מצדיק התערבות בהחלטת המשיב.

כאמור, לאחר שהוגשה עתירתו הקודמת של העותר, המשיבים הודיעו לביהמ"ש כי משטרת ישראל בחנה את עניינו של העותר והחליטה לשנות את סיווגו לקטגוריה ב'1 ולפיכך מתייתרת העתירה (הקודמת). בהתאם, הורה בימ"ש זה על מחיקת העתירה הקודמת, לאחר שעניינו של העותר נבחן על ידי המשיבים ונמצא כי טענתו כי לא מדובר בעבירות אלמ"ב מוצדקת. גם בדו"ח הסוציאלי לוועדת השחרורים מיום 11.12.17 נרשם כי נבדק עניין פרופיל אלמ"ב כיוון שהעותר סווג לקטגוריה א' ולאחר בירור מול משטרת ישראל נמצא כי אין מדובר בתיקי אלמ"ב ולאחר עתירה של העותר הקטגוריה שלו שונתה.

בנסיבות אלה לא ניתן לקבל את טענת המשיבים כי המידע שיש ברשותם באשר לרקע בגינו ביצע העותר את העבירות בגין הוא מרצה את מאסרו הנוכחי התקבל רק לאחרונה. כאמור, עניין זה כבר נבדק על ידי המשיבים על רקע העתירה הקודמת שהוגשה על ידי העותר והעניין אף הועבר לבדיקת משטרת ישראל שהשיבה שבחנה את עניינו של העותר והחליטה לשנות את סיווגו לקטגוריה ב'1 ולפיכך ביקשו המשיבים למחוק את העתירה הקודמת וניתן פסק דין בהתאם.

לא ניתן כעת לקבל את הטענה כי עניינו של העותר וענין הקשר בין התיק שנסגר בשנת 2014 (במאסרו הקודם של העותר) לתיק הנוכחי נבדק רק כעת ומדובר במידע חדש. כאמור, ענין זה אמור היה להיבדק לעומק כבר בעת ניהול העתירה הקודמת, כאשר המשיבים בדקו זאת ולאחר בירור מול משטרת ישראל הודיעו לביהמ"ש כי נמצא שאין מדובר בתיק אלמ"ב והקטגוריה של העותר שונתה וניתן פס"ד בהתאם.

עם זאת, ולמרות שנפל פגם בהתנהלות המשיבים, שכל הנראה לא בדקו לעומק את הקשר בין התיק הנוכחי לעבירות אלמ"ב בעת שמסרו תשובתם והודעתם במסגרת העתירה הקודמת, נראה כי כעת נבדק הענין ביסודיות ונמצא לכאורה קשר בין התיק הנוכחי לעבירות אלמ"ב, קשר שאותו יש לבדוק. בנוסף, קיימת ככל הנראה אמירה של העותר לגורמי הטיפול לפיה הרקע לביצוע העבירות בתיק הנוכחי קשור בבן זוגה של ארוסתו לשעבר, אמירה ממנה חזר בו, אך הסתירה בין האמירות בפני גורמי הטיפול מעידה על כך שיש מקום לבדיקה נוספת של עניינו של העותר על ידי ועדת אלמ"ב. יצוין כי בהתאם לפקודת נציבות מס' 04.54.03 העוסקת ב"אופן עבודת ועדות משרדיות ובין-משרדיות לעבירות במשפחה - אלימות וגילוי עריות" נראה כי העותר עונה להגדרה של אסירים בעלי פרופיל אלימות לפי סעיף 5ב' לפקודה ויש מקום כי הוועדה תעריך מסוכנותו. כמו כן, הוגש לביהמ"ש חומר סודי של משטרת ישראל ממנו עולה כי קיים חומר מודיעיני גם מהעת האחרונה, למרות שלא ברור מהמידע המודיעיני האם מדובר במידע הקשור לעבירות אלמ"ב, אך כאמור, נראה כי נסיבות הענין מחייבות בדיקה של עניינו של העותר על ידי ועדת אלמ"ב, כפי שטוענים המשיבים.

סיכום:

למרות שארעה תקלה ונפל פגם בהתנהלות המשיבים כמפורט לעיל, בנסיבות הענין יש מקום כי עניינו של העותר ייבחן שוב על ידי ועדת אלמ"ב. בהתאם, אין מקום להתערב בהחלטת המשיב.

עם זאת, ובשים לב לכל האמור לעיל, **אני מורה כי הבדיקה המחודשת תערך בתוך 30 ימים מהיום ולאחר מכן תתקבל החלטה עדכנית בעניינו של העותר.**

בכפוף לאמור, העתירה נדחית.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, ה' אדר תשע"ח, 20 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.

רון שפירא, נשיא